

Ở ĐÂU QUY ĐỊNH CẤM LÀ TỐT NHẤT

TẠI SAO CÁC QUỐC GIA
THU NHẬP THẤP VÀ TRUNG BÌNH
CẦN CẤM BÁN THUỐC LÁ ĐIỆN TỬ
VÀ THUỐC LÁ LÀM NÓNG
ĐỂ CÓ THỂ GIẢI QUYẾT CÓ HIỆU QUẢ
VẤN ĐỀ THUỐC LÁ

BÁO CÁO CẬP NHẬT NĂM 2020

CÁC THUẬT NGỮ CHÍNH VÀ TỪ VIẾT TẮT

THUỐC LÁ ĐIỆN TỬ (E-CIGARETTE)

được giới thiệu trên thị trường toàn cầu lần đầu tiên vào năm 2006 và là ngành công nghiệp toàn cầu có trị giá 15 tỷ đô la Mỹ⁰¹ vào năm 2018. Đây là các sản phẩm thông dụng nhất trong nhóm các sản phẩm được gọi với thuật ngữ mang tính bao trùm hơn là *Hệ thống cung cấp nicotin điện tử* (ENDS: Electronic Nicotine Delivery System) và Hệ thống phân phối không chứa nicotin điện tử (ENNDS) hoặc những tên khác như “e-cigs”, “vapes”, hay “bút vape”. Các hệ thống này làm nóng dung dịch—một chất lỏng gọi là e-liquid—để tạo ra khí dung có thể hít vào được (hơi nước chứa nicotin). Các sản phẩm này *không* sử dụng lá thuốc lá mà sử dụng dung dịch chứa nicotin, chất hóa học propylene glycol hoặc glycerin, chất tạo hương vị và chất độc hại ảnh hưởng đến sức khỏe.⁰² Thuốc lá điện tử *không* giống nhau về liều lượng nicotin, hương vị, khí thải, thiết kế, điện áp pin và mạch điện thiết bị. Khả năng điều chỉnh và khả năng thích ứng của thuốc lá điện tử trong việc sử dụng các chất khác ngoài nicotin cũng khác nhau.⁰³ Thiết kế thuốc lá điện tử có thể “mở” (có thể nạp lại dung dịch) hoặc “đóng” (dùng một lần hoặc nạp lại với các ống dung dịch có sẵn).⁰⁴ Ví dụ các thương hiệu như thuốc lá điện tử Juul (tập đoàn Altria sở hữu một phần), Vype (tập đoàn British American Tobacco) và blu (tập đoàn Imperial Brands).

THUỐC LÁ LÀM NÓNG (HTPS)

Các sản phẩm thuốc lá này sử dụng một thiết bị để nung nóng thuốc lá dạng nén được tẩm ướp các hóa chất để tạo ra khí dung có thể hít vào được. Thuốc lá nén được đặt vào vỏ (điếu) thuốc có thiết kế đặc biệt (gọi là heat sticks hay neo sticks). Sản phẩm này còn phổ biến với tên gọi “thuốc lá không đốt cháy”, một thuật ngữ do ngành thuốc lá đặt ra. Công nghệ thuốc lá nung nóng đã tồn tại từ những năm 1980, nhưng sự ra đời những sản phẩm mới gần đây làm các dụng cụ hút thuốc trở nên đặc biệt phổ biến trong vòng năm năm qua. Thị trường thuốc lá làm nóng dự kiến đạt 17,9 tỷ Đô La Mỹ vào năm 2021.⁰⁵ Ví dụ về thuốc lá làm nóng gồm có IQOS (tập đoàn Phillip Morris International), Glo (tập đoàn British American Tobacco) và Ploom (Tập đoàn Japan Tobacco International).

CÁC SẢN PHẨM THUỐC LÁ “MỚI”, “THAY THẾ”, “MỚI NỔI” VÀ “THẾ HỆ TIẾP THEO”

Thuốc lá điện tử và thuốc lá làm nóng thường được mô tả là các “sản phẩm mới lạ”, “sản phẩm thay thế”, “sản phẩm mới nổi” hoặc “sản phẩm thế hệ tiếp theo”. Sự gia tăng các sản phẩm thuốc lá “hỗn hợp” sử dụng được cả thuốc lá và dung dịch nicotin, và sự xuất hiện nhanh chóng của các sản phẩm mới, đang làm mờ đi khác biệt giữa thuốc lá làm nóng và thuốc lá điện tử.⁰⁶ Ví dụ như Lil Hyb (tập đoàn Korea Tobacco & Ginseng), Ploom Tech (tập đoàn Japan Tobacco International), và Glo iFuse (tập đoàn British American Tobacco).

Các khuyến nghị trong báo cáo này áp dụng đối với tất cả các Hệ thống phân phối nicotin điện tử (ENDS) và Hệ thống phân phối không chứa nicotin điện tử (ENNDS), bao gồm “e-hookahs”, “e-pipes”, “e-cigars” và “e-shisha” cũng như thuốc lá làm nóng (HTPs) và thuốc lá hỗn hợp.

BỐI CẢNH

Trong báo cáo năm 2019 về nạn dịch thuốc lá toàn cầu,⁰⁷ Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) thông báo chưa có đủ bằng chứng độc lập để hỗ trợ cho việc sử dụng [thuốc lá điện tử] như biện pháp cai thuốc lá ở cấp dân số nhằm giúp mọi người bỏ thuốc lá thông thường,” đồng thời lưu ý rằng những sản phẩm này “chắc chắn có hại”. Báo cáo kết luận rằng nhiều hóa chất độc hại do thuốc lá làm nóng (HTPs) tạo ra cũng tương tự như các chất độc hại do thuốc lá thông thường (mặc dù thường ở mức độ thấp hơn) và bằng chứng không cho thấy các sản phẩm này làm giảm các bệnh liên quan đến thuốc lá.⁰⁸

Liên minh quốc tế phòng chống Lao và bệnh phổi (Liên minh) đồng tình với quan điểm của WHO và muốn nhấn mạnh rằng bối cảnh có ý nghĩa quan trọng. Đây là tuyên bố lần thứ tư của chúng tôi đối với quan điểm về thuốc lá điện tử (các tuyên bố khác đưa ra vào các năm 2013, 2015 và 2018 đã đề cập riêng lẻ về thuốc lá điện tử và thuốc lá làm nóng).^{09,10,11} Năm 2020, Liên minh thấy nhất thiết phải chỉ ra rằng, các diễn giải hiện tại —trên truyền thông, trong các tài liệu học thuật và trong cộng đồng y tế công cộng—mới chỉ tập trung vào tác động sức khỏe cộng đồng của các sản phẩm này ở các quốc gia thu nhập cao (HICs), nhưng điều này chưa đủ. Các diễn giải cần mở rộng tới cả các quốc gia thu nhập thấp và trung bình (LMICs), nơi thuốc lá điện tử và thuốc lá làm nóng đang được giới thiệu và tiếp thị ráo riết nhưng chưa hoặc có khung pháp lý rất hạn chế. Thanh thiếu niên ở các quốc gia này đặc biệt dễ bị tổn thương. Chính vì những lý do này mà Liên minh khuyến nghị cấm bán thuốc lá điện tử và thuốc lá làm nóng để bảo vệ và ngăn ngừa những đối tượng này sử dụng.

Các diễn giải cần mở rộng tới cả các quốc gia thu nhập thấp và trung bình (LMICs), nơi thuốc lá điện tử và thuốc lá làm nóng đang được giới thiệu và tiếp thị ráo riết nhưng chưa hoặc có khung pháp lý rất hạn chế

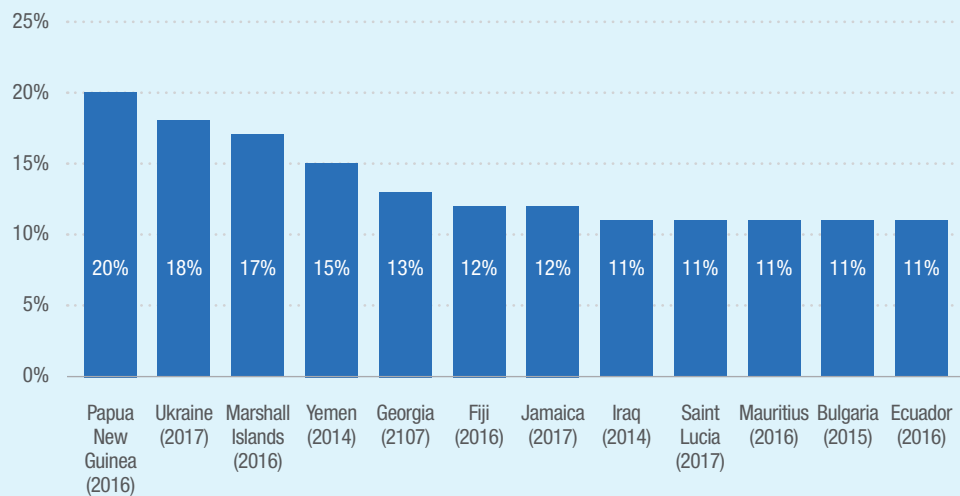
LÝ DO CẤM MUA BÁN

MƯỜI LUẬN ĐIỂM DÀNH CHO CÁC NƯỚC THU NHẬP THẤP VÀ TRUNG BÌNH

1. NGÀNH CÔNG NGHIỆP THUỐC LÁ NHẪM TỚI GIỚI TRẺ

Các kết quả nghiên cứu cho thấy có sự gia tăng về tỷ lệ sử dụng thuốc lá điện tử ở thanh thiếu niên ở nhiều nước thu nhập cao, chỉ ra viễn cảnh nghiện nicotin suốt đời của nhóm dân số này.^{12,13} Hình thái này cũng đúng với nhiều nước thu nhập thấp và trung bình dựa vào các kết quả nghiên cứu từ Khảo sát sử dụng thuốc lá trong giới trẻ toàn cầu cho thấy tỷ lệ sử dụng thuốc lá điện tử cao ở các học sinh trung học cơ sở (Hình 1).¹⁴ Ngành công nghiệp thuốc lá và thuốc lá điện tử sử dụng phương tiện truyền thông xã hội, hình thức tài trợ các sự kiện và hương vị để cố tình thu hút giới trẻ ở các nước thu nhập thấp và trung bình.^{15,16,17,18} Thuốc lá điện tử ngày càng bị ngành công nghiệp thuốc lá chi phối,¹⁹ và thuốc lá làm nóng hiện là độc quyền của ngành thuốc lá,²⁰ tạo ra một cơ hội khác cho ngành này sử dụng các chiến lược sẵn có từ hàng thập kỷ nay để mở rộng thị trường nicotin và thuốc lá ở các nước thu nhập thấp và trung bình.²¹

Hình 1. Tỷ lệ sử dụng thuốc lá điện tử hiện nay trong thanh thiếu niên tại một số nước thu nhập thấp và trung bình

2. GIỚI TRẺ CHUYỂN TỪ DÙNG THUỐC LÁ ĐIỆN TỬ SANG HÚT THUỐC LÁ ĐIỀU

Ngày càng có nhiều bằng chứng cho thấy giới trẻ bắt đầu sử dụng thuốc lá điện tử khi chưa từng hút thuốc. Việc này tưởng là ít có khả năng chuyển sang hút thuốc lá điều về sau này tuy nhiên trên thực tế nguy cơ này tăng lên từ hai tới bốn lần trong các năm sau đó.^{22,23,24} Ở nhiều nước thu nhập thấp và trung bình—nơi mà việc thực thi các quy định cấm bán thuốc lá cho người vị thành niên không được thực hiện hiệu quả, thuế và giá thuốc lá còn thấp, và là nơi mà thuốc lá đã ăn sâu vào văn hóa và được sử dụng rộng rãi²⁵ – thì tiềm năng cho giới trẻ chuyển từ dùng thuốc lá điện tử sang hút thuốc lá điều truyền thống lại càng cao hơn.

3. KHÔNG CÓ ĐỦ BẰNG CHỨNG VỀ VIỆC GIẢM TÁC HẠI Ở NHỮNG NGƯỜI HÚT THUỐC

Nếu được sử dụng duy nhất và thay thế thuốc lá điều truyền thống, thuốc lá điện tử có thể làm giảm tác hại của việc hút thuốc đối với những người không thể bỏ thuốc lá, nhưng đây không phải là mô hình chủ đạo. Hình thái sử dụng đồng thời thuốc lá điện tử và thuốc lá điều của nhiều người^{26,27,28} ngày càng được phát hiện là có liên quan đến các tác động ngắn và dài hạn đến sức khỏe.^{29,30,31,32,33} Ngoài ra, các nghiên cứu về hiệu quả cai nghiện của thuốc lá điện tử có các kết quả rất khác nhau.^{34,35,36,37} Đối với thuốc lá làm nóng, hiện còn quá sớm để đưa ra kết luận có ý nghĩa về tác động đối với sức khỏe, vì mới chỉ có một vài nghiên cứu độc lập do ngành công nghiệp thuốc lá tài trợ và bằng chứng không rõ ràng.^{38,39,40}

4. KẾT QUẢ TIÊU CỰC LÊN SỨC KHỎE CỘNG ĐỒNG

Kết quả sức khỏe cộng đồng phải là điểm mấu chốt trong các thảo luận chính sách về sản phẩm mới, cân nhắc kỹ các tác động đến cả người hút thuốc và không hút thuốc (đặc biệt là thanh thiếu niên). Tương tự, yếu tố nói trên cũng cần được xem xét khi đánh giá tiềm năng được cho là “giảm tác hại” của những sản phẩm thuốc lá này. Cân nhắc thiệt hại to lớn mà thuốc lá điện tử và thuốc lá làm nóng gây ra cho giới trẻ—và bằng chứng không đầy đủ về sức khỏe suy giảm của người trưởng thành hút thuốc lá—thì kết quả sức khỏe cộng đồng ròn rỗng do ảnh hưởng của thuốc lá điện tử và thuốc lá làm nóng sẽ là tiêu cực ở các nước thu nhập thấp và trung bình. Tương tự, các tuyên bố liên quan tới tiềm năng “giảm tác hại” của các sản phẩm này là không có cơ sở đối với các nước có thu nhập thấp và trung bình.

5. LỖ HỔNG TRONG THỰC THI CHÍNH SÁCH SẼ BỊ KHAI THÁC

Nhiều nước thu nhập thấp và trung bình vốn đã gặp khó khăn trong công tác thực thi các chính sách kiểm soát thuốc lá, chẳng hạn như khu vực cấm hút thuốc, cấm quảng cáo, cấp phép cho người bán, và các biện pháp ngăn chặn bán thuốc lá cho thanh thiếu niên.^{41,42,43,44} Vốn đã bị căng thẳng về năng lực, do vậy việc thực thi quy định về các sản phẩm mới (với các thiết bị và nguyên liệu thành phần luôn thay đổi nhanh chóng) ở các nước này chắc chắn sẽ rất thách thức—hoặc thậm chí là hơn thế—ngành công nghiệp nicotin và thuốc lá sẽ khai thác những điểm yếu này để quảng bá sản phẩm của mình và làm suy yếu các chính sách kiểm soát thuốc lá. Tại nhiều nước thu nhập thấp và trung bình, nơi còn thiếu năng lực thực thi, thì nạn dịch kép—nghiện cả sản phẩm thuốc lá mới và thuốc lá điếu truyền thống— có thể xuất hiện.

Chìa khóa để kiểm soát thuốc lá nằm ở việc áp dụng và thực hiện ở cấp toàn bộ dân số, các chính sách dựa trên bằng chứng đã nêu trong Công ước Khung về Kiểm soát Thuốc lá (FCTC) và các biện pháp nhằm giảm sử dụng thuốc lá (MPOWER) của WHO

---

6. CÁC SẢN PHẨM MỚI GÂY RA XAO LÃNG

Chìa khóa để kiểm soát thuốc lá nằm ở việc áp dụng và thực hiện ở cấp toàn bộ dân số, các chính sách dựa trên bằng chứng đã nêu trong Công ước Khung về Kiểm soát Thuốc lá (FCTC) và các biện pháp nhằm giảm sử dụng thuốc lá (MPOWER) của WHO. Việc áp dụng và thực hiện đầy đủ các biện pháp dựa trên bằng chứng này còn thiếu ở nhiều quốc gia có thu nhập thấp và trung bình.⁴⁵ Đây mới là ưu tiên hàng đầu—chứ không phải sự thu hút hay hứa hẹn của các sản phẩm mới nhằm mục đích chuyển hướng sự chú ý khỏi những tác hại đã được chứng minh.

7. CÁC SẢN PHẨM MỚI SẼ CHUYỂN HƯỚNG NGUỒN LỰC KHỎI CÔNG TÁC KIỂM SOÁT THUỐC LÁ

Việc quản lý hiệu quả về thuốc lá điện tử và thuốc lá làm nóng sẽ đòi hỏi thêm chi phí cho các nước. Để xây dựng pháp luật, thực hiện và thực thi để đảm bảo giới trẻ không sử dụng các sản phẩm này cần có các nguồn lực tài chính và con người. Do các chương trình kiểm soát thuốc lá đang bị thiếu nguồn lực nghiêm trọng,⁴⁶ các nước thu nhập thấp và trung bình khó có thể cam kết đầy đủ và xây dựng các tiêu chuẩn an toàn về sản phẩm mới; tiến hành xét nghiệm trong phòng thí nghiệm; xây dựng các hệ thống đăng ký; và thực hiện các cơ chế kiểm tra và thực thi nhằm ngăn chặn thanh thiếu niên tiếp cận và sử dụng thuốc lá điện tử mà không chuyển các nguồn lực khỏi các biện pháp kiểm soát thuốc lá hiệu quả.

8. SẢN PHẨM MỚI TẠO ĐIỀU KIỆN CHO SỰ CAN THIỆP CỦA NGÀNH CÔNG NGHIỆP THUỐC LÁ

Sự thành công của ngành công nghiệp thuốc lá phụ thuộc vào khả năng ảnh hưởng và tác động lên chính sách của ngành này.^{47,48,49,50} Mặc dù điều 5.3 Công ước Khung về Kiểm soát Thuốc lá (FCTC) của WHO nghiêm cấm hành động này, nhưng ngành công nghiệp này vẫn đang cố gắng hết sức để chuyển đổi hình ảnh nhận diện từ một ngành kinh doanh đáng bị xã hội lên án thành các chuyên gia “giảm tác hại”.⁵¹ Rõ ràng, ngành này đang cố tình định vị lại bản thân để có thể tuyên bố rằng mình được phép tham gia các thảo luận về chính sách liên quan tới bán và tiếp thị các sản phẩm mới và mới nổi. Các chính phủ không được mắc vào mánh khéo vận động rõ ràng này, và Ban thư ký Công ước đã kêu gọi các bên tham gia Công ước Khung về Kiểm soát Thuốc lá (FCTC) của WHO tiếp tục cảnh giác với sự can thiệp mới này của ngành công nghiệp.⁵²

9. CÁC QUỐC GIA CÓ THU NHẬP THẤP VÀ TRUNG BÌNH CÓ BỐI CẢNH RẤT KHÁC NƯỚC ANH

Các nhóm lợi ích đặc biệt đôi khi viện dẫn cách tiếp cận độc đáo của Anh trong các quy định về thuốc lá điện tử và đề nghị áp dụng ở các nước thu nhập thấp và trung bình, nhưng điều này không nên được khuyến nghị. Năng lực điều hành của Anh mạnh, đồng thời nạn dịch thuốc lá ở nước này đang ở giai đoạn cuối tồn tại trong một hệ sinh thái đặc thù và khác biệt đáng kể so với hầu hết các nước thu nhập thấp và trung bình. Như đã đề cập trước đây, nhiều nước thu nhập thấp và trung bình thiếu cả nguồn lực lẫn cơ chế thực thi cần thiết để thực hiện đầy đủ các quy định toàn diện về thuốc lá điện tử và thuốc lá làm nóng. Trọng tâm của các quốc gia này là duy trì thực hiện đầy đủ Công ước Khung về kiểm soát thuốc lá và các biện pháp nhằm giảm sử dụng thuốc lá (MPOWER) dựa trên bằng chứng của WHO một cách trọng tâm và có kết quả.

10. AN TOÀN LÀ TRÊN HẾT

Các nhà thực hành y tế công cộng và hoạch định chính sách cần tuân theo nguyên tắc cẩn trọng và cách tiếp cận dựa vào bằng chứng để hoạch định chính sách. Các khái niệm y tế công cộng cơ bản này nhấn mạnh hành động phòng ngừa khi còn chưa có các kết luận khoa học. Do những tác hại tiềm tàng của thuốc lá điện tử và thuốc lá nung nóng—và thực tế là các ảnh hưởng sức khỏe lâu dài còn chưa biết được do chưa đủ thời gian để chứng minh—các chính phủ cần phải cam kết ngăn chặn nạn dịch đang đe dọa.

Tính đến tháng tư năm 2020, có ít nhất 24 quốc gia/khu vực pháp lý đã cấm thuốc lá điện tử,⁵³ và ít nhất 8 quốc gia đã cấm thuốc lá nung nóng.⁵⁴

KẾT LUẬN

Như trong mười luận điểm trình bày trên đây, các sản phẩm thuốc lá và nicotin mới và mới nổi đặt ra những thách thức mới, quan trọng cho các quốc gia thu nhập thấp và trung bình với nguồn lực có hạn. Những bối cảnh cụ thể ở nhiều quốc gia này—tỷ lệ sử dụng thuốc lá cao, việc áp dụng và thực hiện Công ước Khung về Kiểm soát Thuốc lá (FCTC) và các biện pháp nhằm giảm sử dụng thuốc lá (MPOWER) của WHO không đầy đủ, cơ chế thực thi yếu, nguồn tài chính và nhân lực hạn chế, và nhìn chung đang ở các giai đoạn đầu của dịch thuốc lá—tạo cơ hội cho ngành công nghiệp thuốc lá và nicotin thúc đẩy khả năng gây nghiện, đặc biệt trong giới trẻ.

Vì những lý do này, Liên minh kết luận rằng việc đưa các sản phẩm nicotin và thuốc lá mới, gây nghiện cao vào các quốc gia có thu nhập thấp và trung bình là rất nguy hại: thuốc lá điện tử và thuốc lá làm nóng có tiềm năng rất lớn trong việc thao túng chính phủ và làm trầm trọng nạn dịch thuốc lá. Đây là vấn đề đòi hỏi sự thận trọng cao độ, các quốc gia có thu nhập thấp và trung bình cần cấm bán các sản phẩm này; tương tự, các quốc gia này cũng không nên sản xuất, nhập khẩu hoặc xuất khẩu các sản phẩm này cũng như cần tuân thủ các lệnh cấm quảng cáo, khuyến mại và tài trợ thuốc lá. Ở bất kỳ thời điểm nào, các quốc gia cũng cần ưu tiên thực hiện và thực thi các can thiệp dựa trên bằng chứng, đã được chứng minh, chẳng hạn như Công ước Khung về Kiểm soát Thuốc lá (FCTC) và các biện pháp nhằm giảm sử dụng thuốc lá (MPOWER) của WHO để giảm nhu cầu về thuốc lá.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- 1 Tobacco Tactics. E-cigarettes. Available at: <https://www.tobaccotactics.org/index.php/E-cigarettes>
- 2 Conference of the Parties of the WHO FCTC. Electronic Nicotine Delivery Systems and Electronic Non-Nicotine Delivery Systems (ENDS/ENDS). FCTC/COP/7/11. August 2016
- 3 WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2019. Geneva: World Health Organization; 2019
- 4 Chen, C., Zhuang, Y. L., & Zhu, S. H. (2016). E-cigarette design preference and smoking cessation: a US population study. *American journal of preventive medicine*, 51(3), 356-363
- 5 World Health Organization. Heated tobacco products (HTPs) market monitoring information sheet. Available at: https://www.who.int/tobacco/publications/prod_regulation/https-marketing-monitoring/en/
- 6 WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2019. Geneva: World Health Organization; 2019
- 7 WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2019. Geneva: World Health Organization; 2019
- 8 WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2019. Geneva: World Health Organization; 2019
- 9 The Union. Position Statement on Electronic Cigarettes [ECs] or Electronic Nicotine Delivery Systems [ENDS]. October 2013. Available at: https://www.tobaccofreeunion.org/images/E-cigarette_Position_Statement_2013.pdf
- 10 The Union. Summary Position Statement on e-cigarettes (ECs) and electronic nicotine delivery systems (ENDS) 2014 (updated version). Available at: <https://www.theunion.org/what-we-do/publications/technical/english/The-Union-Summary-Position-Statement-ECs-ENDS-Update-2014-dec-2015.pdf>
- 11 The Union. The Union's Position On Heated Tobacco Products (HTP) January 2018. Available at: https://www.tobaccofreeunion.org/images/Heated_Tobacco_Product_Union_Position_Statement_-_Final_25.01.18.pdf
- 12 FDA Statement. Statement from FDA Commissioner Scott Gottlieb, MD, on new data demonstrating rising youth use of tobacco products and the agency's ongoing actions to confront the epidemic of youth e-cigarette use. US Food and Drug Administration, <https://www.fda.gov/news-events/press-announcements/statement-fda-commissioner-scott-gottlieb-md-new-data-demonstrating-rising-youth-use-tobacco>
- 13 Hammond D, et al. Prevalence of vaping and smoking among adolescents in Canada, England, and the United States: repeat national cross sectional surveys. *BMJ* 2019;365:l2219
- 14 Global Youth Tobacco Survey (for example, Facts Sheets for Guam 2017, Poland 2016, Ukraine 2017) <https://www.cdc.gov/tobacco/global/gtss/gtssdata/index.html>
- 15 NPR: Juul is behaving differently in the Philippines than in the U.S., say activists. October 12, 2019. Available at: <https://www.npr.org/sections/goatsandsoda/2019/10/12/768373461/juul-is-behaving-differently-in-the-philippines-than-in-the-u-s-say-activists>
- 16 Reuters. Exclusive: Philip Morris suspends social media campaign after Reuters exposes young 'influencers'. May 10, 2019. Available at: <https://www.reuters.com/article/us-philipmorris-ecigs-instagram-exclusiv/exclusive-philip-morris-suspends-social-media-campaign-after-reuters-exposes-young-influencers-idUSKCN1SH02K>
- 17 The Daily Beast. Juul Plots Global Expansion Amid Vaping Deaths in U.S. November 21, 2019. Available at: <https://www.thedailybeast.com/juul-plots-global-expansion-amid-vaping-deaths-in-us>
- 18 Jackler RK, et al. Global Marketing of IQOS, The Philip Morris Campaign to Popularize 'Heat Not Burn' Tobacco. *SRITA White paper*. February 21, 2020. Available at: <http://tobacco.stanford.edu/iqosanalysis>
- 19 Tobacco Tactics. E-cigarettes. Available at: <https://www.tobaccotactics.org/index.php/E-cigarettes>
- 20 Tobacco Tactics. Heated Tobacco Products. Available at: https://www.tobaccotactics.org/index.php?title=Heated_Tobacco_Products
- 21 WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2013. Geneva: World Health Organization; 2013
- 22 Berry KM, et al. Association of electronic cigarette use with subsequent initiation of tobacco cigarettes in US youths. *JAMA Netw Open*. 2019; 2:e187794
- 23 Chaffee BW, et al. Electronic cigarette use and progression from experimentation to established smoking. *Pediatrics*. 2018;141:4
- 24 Khouja JN, et al. Is e-cigarette use in non-smoking young adults associated with later smoking? A systematic review and meta-analysis. *Tob Control* 2020;0:1-8. doi:10.1136/tobaccocontrol-2019-055433
- 25 2018 Global progress report on implementation of the WHO Framework Convention on Tobacco Control. Geneva: World Health Organization;2018. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO
- 26 McNeill, A., et al. Vaping in England: an evidence update including mental health and pregnancy, March 2020: a report commissioned by Public Health England. London: Public Health England
- 27 Owusu D, et al. Patterns and trends of dual use of e-cigarettes and cigarettes among U.S. adults, 2015-2018. *Preventive Medicine Reports*. 2019;16
- 28 Truth Initiative. E-cigarettes: Facts, stats and regulations. Nov. 11, 2019. Available at: <https://truthinitiative.org/research-resources/emerging-tobacco-products/e-cigarettes-facts-stats-and-regulations>

- 29 Goniewicz ML et al. Comparison of Nicotine and Toxicant Exposure in Users of Electronic Cigarettes and Combustible Cigarettes. *JAMA Network Open*. 2018
- 30 Bozier J, et al. The Evolving Landscape of Electronic Cigarettes: A Systematic Review of Evolving Evidence, CHEST. 2020. Doi:<https://doi.org/10.1016/j.chest.2019.12.042>
- 31 National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. 2018. Public Health Consequences of E-Cigarettes. Washington, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/24952>
- 32 Perez M, et al. E-cigarette use is associated with emphysema, chronic bronchitis and COPD. *Am J Respir Crit Care Med*. 2018; 197: A6245
- 33 Osei AD, et al. Association Between E-Cigarette Use and Cardiovascular Disease Among Never and Current Combustible-Cigarette Smokers. *Am J Med*. 2019; 132(8):949-954
- 34 Sweet L, et al. Quitting behaviours among dual cigarette and e-cigarette users and cigarette smokers enrolled in the tobacco user adult cohort. *Nicotine Tob Res*. 2019; 21(3): 278-84
- 35 Benmarhnia T, et al. Can E-Cigarettes and Pharmaceutical Aids Increase Smoking Cessation and Reduce Cigarette Consumption? Findings From a Nationally Representative Cohort of American Smokers. *American Journal of Epidemiology*. 2018;187(11): 2397–2404
- 36 Berry KM, et al. E-cigarette initiation and associated changes in smoking cessation and reduction: the Population Assessment of Tobacco and Health Study, 2013–2015. Berry KM, et al. *Tob Control* 2019;28:42–49
- 37 Glantz ST, et al. E-Cigarettes: Use, Effects on Smoking, Risks, and Policy Implications. *Annu Rev Public Health*. 2018 April 01; 39: 215–235
- 38 Glantz SA. Heated tobacco products: the example of IQOS. *Tobacco Control*. 2018;27(1):s1–s6
- 39 WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2019. Geneva: World Health Organization; 2019
- 40 St Helen G, et al. IQOS: Examination of Philip Morris International’s Claim of Reduced Exposure. *Tobacco Control*. 2018;27 (Suppl 1): s30-s36
- 41 WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2019. Geneva: World Health Organization; 2019
- 42 Gilmore AB, et al. Exposing and addressing tobacco industry conduct in low-income and middle-income countries. *Lancet*. 2015;385(9972): 1029-1043
- 43 Barnoya J, et al. Compliance to the smoke-free law in Guatemala 5-years after implementation. *BMC Public Health*. 2016; (2016) 16(318)
- 44 Astuti PAS, et al. From glass boxes to social media engagement: an audit of tobacco retail marketing in Indonesia. *Tobacco Control*. 2019;28:e133-e140
- 45 WHO Report on the Global Tobacco Epidemic, 2019. Geneva: World Health Organization; 2019
- 46 WHO. Scaling up action against noncommunicable diseases: how much will it cost. 2011. Available at: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44706/9789241502313_eng.pdf?sequence=1
- 47 Savell E, et al. How Does the Tobacco Industry Attempt to Influence Marketing Regulation: A Systematic Review. *PLOS One*. 2014;9(2): e87389
- 48 Lee S, et al. The vector of the tobacco epidemic: tobacco industry practices in low- and middle-income countries. *Cancer Causes Control*. 2012;23(1): 117–129. doi:10.1007/s10552-012-9914-0
- 49 Vital Strategies. Crooked Nine: Nine Ways the Tobacco Industry Undermines Health Policy. New York, NY. Sept 2019
- 50 Bialous ST & Glantz SA. Heated tobacco products: another tobacco industry global strategy to slow progress in tobacco control. *Tob Control*. 2018;27:s111–s117
- 51 STOP. Addiction at any cost: Philip Morris International uncovered. Available at: https://exposetobacco.org/wp-content/uploads/STOP_Report_Addiction-At-Any-Cost.pdf
- 52 WHO FCTC. The Convention Secretariat calls Parties to remain vigilant towards novel and emerging nicotine and tobacco products. September 2019. Available at: <https://www.who.int/fctc/mediacentre/news/2019/remain-vigilant-towards-novel-new-nicotine-tobacco-products/en/>
- 53 Campaign for Tobacco Free Kids. Regulating E-cigarettes. December 2019. Available at: https://www.tobaccofreekids.org/assets/global/pdfs/en/Regulating_ecigs.pdf
- 54 Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health. Institute for Global Tobacco Control. Countries that Regulate Heated Tobacco Products. November 2018. Available at: https://www.globaltobaccocontrol.org/sites/default/files/Heated%20tobacco%20regulations_Jan%202019.pdf

LIÊN MINH QUỐC TẾ PHÒNG CHỐNG LAO VÀ BỆNH PHỔI (THE UNION)

Liên minh quốc tế phòng chống lao và bệnh phổi (the Union) là tổ chức về sức khỏe toàn cầu đầu tiên, được thành lập năm 1920. Chúng tôi là tổ chức đi đầu trên toàn thế giới về chấm dứt bệnh lao, chống lại sự can thiệp của ngành công nghiệp thuốc lá và giải quyết các vấn đề chính trong điều trị các bệnh chủ chốt.

THEUNION.ORG

ẢNH

Lai Yuwei, do Văn phòng Kiểm soát thuốc lá thành phố Thâm Quyển cung cấp